

# Fred på somalisk jord

## INNLEGG

**Terje Østigård**  
Forsker ved Nordisk Afrika Institutt, Uppsala Universitet



**Somalia er i dag et av verdens mest konfliktfylte og farlige land.**

**N**orge deltar i en rekke fredsbevarende og andre oppdrag i regi av FN. Det overordnede motivet blir fremstilt som altruistisk hvor målet er fred og det beste for de rammete menneskene i krigs- eller sultområder.

●● Dette er selvfølgelig utgangspunktet, men det er også andre politiske motiver eller konsekvenser. Norge ønsker å være en politisk stormakt innen bistand og fred, men det er ikke kun Norge som bruker fredsbevarende arbeid som middel for politisk anseelse og andre årsaker.

●● Somalia er i dag et av verdens mest konfliktfylte og farlige land. Frem til 2007 var det kun Uganda som hadde sent fredsbevarende styrker til Somalia. Burundi ønsket også å sende en bataljon (800-1000 soldater) til Somalia, og selv om soldatene ikke var trent til avanserte oppdrag, var det stor politisk vilje for å sende de så raskt som mulig til Somalia.

●● Burundis tropper ble satt til å holde vakt ved strategiske poster som flyplassen og offentlige bygninger samtidig som det frigjorde oppgaver slik at styrkene fra Uganda kunne bekjempe Somali soldater.

●● I dag er det 8000 fredsbevarende soldater i Somalia: 4500 fra Uganda og 3500 fra Burundi, og i løpet av de nærmeste månedene vil det komme 4000 til. Hvorfor er det så stor interesse i to tidligere krigs- og konfliktfylte land for å sende soldater til et enda mer konfliktfylt land?

●● Selv om det overordnede målet er fred og det beste for Somalia, så kan det finnes andre forklaringer i både Burundi og Uganda. Begge landene har hatt borgerkrig eller interne, væpnede konflikter, og i fredstider har landene derfor et overskudd av erfarne soldater med krig som bakgrunn. Dette er en potensiell farlig situasjon og tidligere soldater har en tendens til å bli rastløse.

●● Ved å sende soldatene ut i fredsbevarende oppdrag så løser

regjeringene i Burundi og Uganda flere problemer. Somalia-oppgaget har hatt en stabiliserende funksjon for hæren i Burundi og styrket nasjonal tilhørighet i et land som har hatt konflikt mellom Hutuer og Tutsier. Fienden er ikke lenger Hutuer eller Tutsier, men Somali Al-Qaeda.

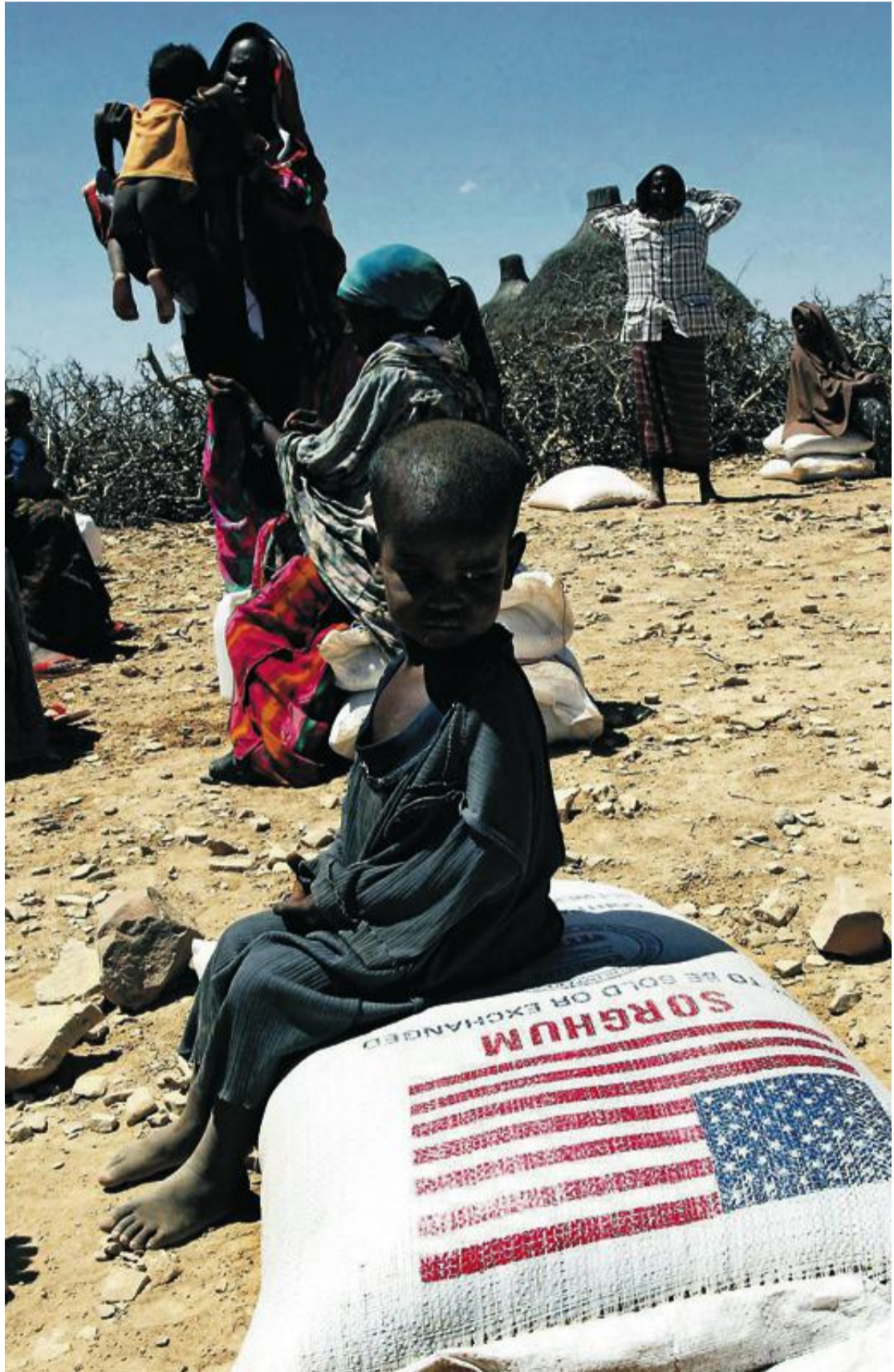
●● Soldatene i Somalia tjener relativt bra i forhold til hva de ville ha gjort i hjemlandet. En menig i Burundi tjener kun cirka 20 dollar i måneden. Selv om lønningen i Somalia er milevidt unna lønningene til vestlige FN styrker, så tjener en soldat 750 dollar i måneden.

●● En vanlig kontrakt for en soldat fra Burundi på oppdrag i Somalia er ett år. I forhold til å tjene 240 dollar i hæren i Burundi kommer han hjem med 9000 dollar. Resultatet er at hjemvendte soldater nå utgjør det nedre sjiktet av en liten middelklasse og flere av soldatene har kjøpt seg hus.

●● Politisk har de fredsbevarende styrkene også økt Burundis innflytelse og anseelse internasjonalt. En diplomat fra Burundi poengterte at nå blir Burundi tatt seriøst i en rekke internasjonale fora og at Burundi sitter ved forhandlingsbord de ikke ville fått lov å dekke til for andre for noen få år siden.

●● I begynnelsen betalte den Afrikanske Unionen også en «føringsavgift» til Burundi og Uganda. Hvor mye det dreier seg om og hvor pengene gikk, er det ingen som vet, men ifølge spekulasjoner havnet de i lommene på sentrale politiske personer, som kan inkludere presidentene i de respektive landene.

●● Uganda har også en militær «utstyrsavgift» finansiert av FN i en størrelsesorden på flere titalls millioner dollar.



**SOMALIA:** Er det ikke kriger, så er det hungersnød. Somalia er et av verdens farligste land, ikke minst for barna. FOTO: REUTERS

●● De altruistiske idealene og målsetningene ved fredsbevarende styrker og oppdrag er til stede, men det fins også andre og kanskje viktigere faktorer. En konklusjon er at fredsbevarende oppdrag i farlige områder som Somalia fungerer

best når det er noe å hente for landene som sender styrker dit. Norge som Vesten sender ikke bakke-mannskaper på somalisk jord, men derimot marinen for å bekjempe piratvirksomheten i havområdene omkring.

●● Norge har økonomiske interesser i bekjempelse av piratvirksomheten. Burundi og Uganda har andre interesser gjennom fredsbevarende styrker i Somalia, og resten av verden er tjent med det.

## Statsministeren



## Piddien

Rosenborg i nedrykksstriden. – Røsk meg i barten!!!

